1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Конституционализам**				
2.	**Код**	**50814**				
3.	**Студиска програма**	Политички студии				
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	Правен факулет „Јустинијан Први“ – Скопје				
5.	**Степен (прв, втор, трет)**	Прв				
6.	**Академска година/семестар**	Втора година Трет семестар	**7.**	**Број на ЕКТС кредити**	7.5	
8.	**Наставник**	проф.д-р Рената Дескоска проф. д-р Јелена Трајковска-Христовска доц. д-р Денис Прешова				
9.	**Предуслови за запишување на предметот**					
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):**					
	Овој предмет ќе им овозможи на студентите: Да го разберат значењето на конституционализмот во современиот свет; Дагисогледаателементитенаконституционализмот; Дајасогледаатврскатамеѓуконституционализмотиуставите; Дајасогледаатврскатамеѓуконституционализмотидемократијата; Дагопрепознаатзначењетоначовековитеправазасовремениотконституционализмот; Дагопрепознаатзначењетонаподелбатанавластазасовремениотконституционализмот; Дагиосознаатсовеменитепредизвицинаконституционализмот; КритичкидагоанализираатиоценатпостоењетонаконституционализмотвоСевернаМакедонија.					
11.	**Содржина на предметната програма:**					
	Предметот Конституционализам ги изучува поимот и елементите на конституционализмот, односот на конституционализмот и демократијата, односот на конституционализмот и уставите, како и историските зачетоци на идејата за конституционализмот. Сфаќајќи го конституционализмот како идеја, идеологија и практика на ограничена и контролирана власт, во рамките на овој предмет се изучуваат принципите на внатрешно и надорешно ограничување на власта. Како внатрешен принцип преку кој се ограничува власта посебен акцент е ставен на изучување на поделбата на власта, при што се укажува на положбата и надлежностите на органите на законодавната, извршната и судската власт и нивните меѓусебни односи. Како надворешни граници на власта, но и како суштински елемент на конституционализмот посебен акцент е ставен на изучувањето на човековите права, нивната содржина, значењето, како и механизмите за нивно остварување. Овој предмет ќе им овозможи на студентите да го осознаат концептот на конституционализам кој е особено значаен во современите држави кои се обидуваат да воспостават систем на ограничена власт и систем кој ќе ги заштитува човековите права.					
12.	**Методи на учење:**	Предметот ќе се изучува преку компаративниот метод, Сократовиот метод, case study методот, SWOT анализа, индуктивниот и дедуктивниот метод. Часовите вклучуваат учество на студентите во анализа на конкретни ситуации, случаи и дебата за различни прашања од силабусот.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа				
14.	Распределба на расположивото време	67,5 часа теоретски предавања, 82,5 часа домашно учење				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	67,5		

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење	82,5

17.	**Начин на оценување**		
	17.1	**Тестови/завршен испит**	80 поени
	17.2	**Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)**	
	17.3	**Активност и учество**	20 поени

18.	**Критериуми за оценување (бодови / оценка)**	до 59 бод	5 (пет) (F)
		од 60 до 67 бода	6 (шест) (E)
		од 68 до 75 бода	7 (седум) (D)
		од 76 до 83 бода	8 (осум) (C)
		од 84 до 91 бода	9 (девет) (B)
		од 92 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**		
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**	Македонскијазик	
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**	Евалуација и самоевалуација	

22. Литература

22.1 Задолжителна литература

Р. бр.	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
1.	Рената Дескоска	Конституционализам		

22.2 Дополнителна литература

Р. бр.	**Автор**	**Наслов**	**Издавач**	**Година**
1.	Рената Тренеска-Дескоска	Конституционализмот и човековите права		2006
2.	Саво Климовски, Рената Дескоска и Тања Каракамишева-Јовановска,	Уставно право	Просветно дело	2012
3.	Светомир Шкариќ и Гордана Силјановска-Давкова,	Уставно право		2011
4.	Lidija Basta,	Politika u granicama prava		2012
5.	U. Preuss	The Political Meaning of Constitutionalism”, in: R. Bellamy (ed.), *Democracy and Sovereignty: American and European Perspectives* (Aldershot: Avebury		1996
6.	D. Kommers and W. Thompson,	Fundamentals in the Liberal Constitutional Tradition”, in: J. J. Hesse and N. Johnson (eds.), *Constitutional Policy and Change in Europe*	Oxford: Oxford University Press,	1995

		7.	T. Grey	Constitutionalism: an Analytic Framework", in: J. Peenock and J. Chapman (eds.), *Constitutionalism,* Nomos XX	New York: New York University Press,	1979
		8.	G. Sartori	Constitutionalism: A Preliminary discussion", *The American Political Science Review,* Vol. 56, No. 4,		1962
		9.	A. Sajo	*Limiting Government. An Introduction to Constitutionalism,* Chapter I	Budapest: CEU Press,	1999
		10.	K. Friedrich	*Constitutional Government and Democracy*	Waltham: Blaisdel	1968
		11.	C. Fabre	Constitutionalizing Social Rights", *The Journal of Political Philosophy,* Vol. 6, No. 3,		1998
		12.	M. Vile,	*Constitutionalism and the Separation of Powers,* Chapters I, II, XII, XIII	Indianopolis: Liberty Fund,	1998
		13.	J. Habermas	Constitutional Democracy, A Paradoxical Union of Contradictory Principles?", *Political Theory,* Vol. 29, No. 6,		2001